

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål AT

”Vil ministeren redegøre for, hvad der ligger bag, at bifangsterne af en lang række arter er øget markant efter, at der blev indført elektronisk monitorering af jomfruhummerfiskeriet i Kattegat, herunder om dette kan skyldes en reduktion i ulovligt udsnid? Der henvises til rapporten ”Elektronisk monitorering af jomfruhummerfiskeriet i Kattegat, Fiskeristyrelsen, 2023.”

Spørgsmål AU

”Er det efter ministerens opfattelse hensigtsmæssigt at gøre ordningen med elektronisk monitorering af fiskeriet i Kattegat frivillig, så eventuelle brodne kar blot kan undlade at være med, når nu Fiskeristyrelsens evalueringen af ordningen synes at indikere, at elektronisk monitorering har fungeret godt og kan have reduceret forekomsten af ulovligt udsnid af bifangster ret markant?”

TALEPAPIR

Svar

Tak for ordet og tak til spørgeren for spørgsmålene. Efter aftale med udvalget vil jeg besvare de to spørgsmål samlet.

[Indledning]

Nye teknologier bliver løbende afprøvet med henblik på at sikre en mere effektiv fiskerikontrol.

Og elektronisk kameramonitorering – altså kameraovervågning – er en af de mest omtalte former for nye teknologier inden for fiskerikontrol.

Men jeg mener, vi altid skal se anvendelse af ny teknologi fra flere perspektiver og iværksætte den med omtanke – i mine øjne gælder det *især*, når vi taler om øget brug af kameraovervågning.

For det er ikke så lige til, når det kommer til overvågning med kamera.

TALEPAPIR

På den ene side er der hensynet til beskyttelsen af privatlivets fred, og på den anden side er der hensynet til, at det er et effektivt værktøj for myndighederne til understøttelse af højere regelefterlevelse. Det er en vanskelig afvejning.

Det er i øvrigt også et dilemma, vi kender fra andre kontrolområder. F.eks. på færdselsområdet. Der er dog den forskel, at der i dette tilfælde er tale om fiskernes private arbejdsplads.

Derfor skal det være baseret på grundige overvejelser, inden kameraovervågning indføres som permanent kontrolværktøj i myndighedernes fiskerikontrol.

Jeg mener derfor, at vi skal se samlet på vores fiskerikontrol og tænke nye teknologiske muligheder ind i en *samlet tilgang* for kontrol af dansk erhvervsfiskeri.

TALEPAPIR

Derfor har jeg efter afslutningen af forsøgsprojektet med kameramonitorering af fartøjer i Kattegat besluttet, at brug af kameramonitorering i Kattegat *nu* skal være frivillig.

Men inden jeg går mere i dybden med den nye frivillige ordning i Kattegat, vil jeg kort opridse baggrunden for og erfaringerne med det gennemførte forsøgsprojekt i Kattegat.

[Baggrund for forsøgsprojektet]

Den formelle baggrund for forsøgsprojektet var en EU-erklæring, som Danmark afgav i slutningen af 2019 om at gennemføre et forsøgsprojekt med tvungen elektronisk kameramonitorering i Kattegat over en treårig prøveperiode.

Erklæringen var en del af en samlet EU-aftale, der var med til at sikre Danmark en bifangsttorskekvote i Kattegat. Med den bifangsttorskekvote kunne Danmark opretholde fiskeriet efter jomfruhummer.

TALEPAPIR

Fiskeristyrelsen igangsatte projektet i 2020, og i løbet af den sidste fase af projektet – i 2022 og 2023 – havde 73 trawlfartøjer i Kattegat installeret kameramonitorering.

[Erfaringer fra Kattegatprojektet]

Ved udgangen af 2023 sluttede forsøget, og Fiskeristyrelsen har i den forbindelse gennemført en evaluering.

Fiskeristyrelsen konkluderer i sin evaluering – som der også refereres til i spørgsmål AT – at fiskernes: *”(...) egen rapportering af landingsforpligtigede arter stiger efter installation af elektronisk monitorering.”*

Jeg forstår dog også på Fiskeristyrelsen, at der kan være forskel i bestandene fra år til år, og at dette kan være med til at forklare, at der ses flere eller færre af bestemte arter over tid.

TALEPAPIR

Og så hører det også med, at Fiskeristyrelsen i tilfælde af overtrædelser eller fejl har haft kontaktet fiskerne direkte og vejledt om korrekt regelefterlevelse.

Jeg har i den forbindelse noteret mig, at Fiskeristyrelsen konkluderer i evalueringen, at omfanget ulovligt udsmid af fisk reduceres mærkbart efter fartøjerne: *”(...) har modtaget vejledning i landingsforpligtelsen.”*

Det er i sig selv positivt.

Men i et bredere perspektiv kommer der flere nuancer med i vurderingen af forsøgsprojektet, som jeg synes, vi også skal forholde os til – blandt andet fiskernes arbejdsmiljø.

Det er velkendt, at fiskerne gennem projektperioden har været kritiske over for tvungen kameraovervågning, selv om det først og fremmest er fiskene og ikke fiskerne, der bliver filmet.

TALEPAPIR

Det fremgår også af Fiskeristyrelsens evaluering, at:
”(...) elektronisk monitorering opfattes af erhvervet generelt som en kontrolform, der griber unødigt ind i fiskernes privatsfære og giver anledning til usikkerhed og frustration.”

Det er også fremgået af henvendelser, som jeg og ministeriet har fået om forsøgsprojektet. Heri har fiskerierhvervet også givet klart udtryk for, at kameraovervågningen har haft en negativ påvirkning på deres arbejdsmiljø.

Det understøttes også af en rapport fra SDU, som konkluderer, at kameraerne har en negativ påvirkning på fiskernes arbejdsmiljø.

Jeg kan godt sætte mig ind i, at kameraovervågning på ens arbejdsplads kan påvirke arbejdsmiljøet.

TALEPAPIR

Og det er også en af grundene til, at jeg mener, at kameraovervågning er et værktøj, vi skal bruge med omtanke og overveje, om der er andre måder – uden tvungen overvågning af hinanden – hvorpå vi kan opnå en høj regelefterlevelse.

For det er, som jeg også har nævnt i min indledning, en vanskelig afvejning med hensynet til privatlivets fred på den ene side og hensynet til, at det er et effektivt kontrolredskab, på den anden side.

[Hvad er udfordringerne]

Og der er som bekendt udfordringer visse steder med regelefterlevelsen og behov for kontrol og vejledning. Det gælder ikke mindst kontrol med fiskernes regelefterlevelse af landingsforpligtigelsen.

Her har vi blandt andet set udfordringer med fiskernes registrering af fangster af undermålsfisk – og fisk der smides retur i havet, som burde være landet.

TALEPAPIR

De udfordringer hænger sammen med, at det rent praktisk er svært for fiskerne helt at styre, præcist hvilke fisk de får i trawlposen. Man kan med andre ord være uheldig at fange andre fisk end målarten.

Men det ændrer ikke på, at reglerne skal overholdes, og alle de fangede fisk, skal tages med i land, så de bliver afskrevet korrekt på kvoten.

Det skal kontrollen understøtte. Og jeg ser, at elektronisk monitorering kan spille en rolle.

Men *hvordan*, vil jeg som nævnt gerne drøfte i en sammenhæng – ikke bare i forhold til Fiskeristyrelsens øvrige kontrolindsatser, men også i forhold til rammerne for den fortsatte udvikling af fiskerierhvervets metoder.

Jeg ser det som positivt, at fiskerierhvervet arbejder med at udvikle sine metoder, så fiskeriet kan blive endnu mere selektivt i fremtiden. Og dermed endnu mere bæredygtigt.

TALEPAPIR

Og i de kommende forhandlinger om fremtidens erhvervsfiskeri ser jeg frem til at drøfte, hvordan vi fra politisk hold bedst kan understøtte den udvikling i kombination med en effektiv kontrol.

[En ny ordning]

Men indtil vi har de samlede drøftelser om fremtidens fiskeri, har jeg som bekendt gjort den nye ordning i Kattegat frivillig – men med klare fordele til de fartøjer, som har kameramonitorering.

Først og fremmest får fiskere med fartøjer med kamera til kontrolformål lempelser i den almindelige kontrol, og de tildeles en højere kvote.

Herudover får de større frihed i forhold til redskabsvalg. Noget der er efterspurgt af mange fiskere.

Endeligt kan det fremhæves, at den nye ordning giver udvidet mulighed for, at kameraerne i fremtiden vil kunne anvendes til forskningsformål.

TALEPAPIR

Det betyder, at fiskerne kan levere data fra kameraerne til forskningsinstitutioner – og der på sigt kan dannes et mere solidt datagrundlag for den videnskabelige rådgivning, der ligger til grund for kvoteniveauerne.

Men der kommer også nogle skærpede krav til de fartøjer i Kattegat, der ikke har kamera ombord til kontrolformål.

For det første vil den almindelige kontrol blive målrettet disse fartøjer uden kamera.

For det andet vil de blive omfattet af et krav om at tilegne sig en vis årsmængde af torsk, der kan dække de forventede bifangster.

Og for det tredje bliver fartøjer uden kamera til kontrolformål omfattet af krav om at anvende særligt selektive redskaber.

TALEPAPIR

Jeg synes, at det er helt rimelige krav at stille de fiskere, der måtte fravælge kamera.

Skulle der være nogle såkaldte ”brodne kar” – som der refereres til i spørgsmål AU – bliver der med andre ord iværksat andre foranstaltninger; eksempelvis en fokuseret kontrolindsats.

Mit fokus har med andre ord været på at skabe en så attraktiv frivillig ordning i Kattegat som muligt, indtil vi har haft nogle grundige politiske drøftelser af hele fiskerierhvervet i hele Danmark.

[Fremtidig brug af kamera til kontrol]

Jeg har noteret mig, at Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) har valgt at installere kamera ombord på deres fartøjer med henblik på at opnå fuldt dokumenteret fiskeri.

Det er positivt, synes jeg.

TALEPAPIR

Og det vidner også om, at ordninger med kameraovervågning ikke nødvendigvis behøver at være baseret på tvang.

Det ser jeg meget frem til at drøfte i de kommende forhandlinger om fremtidens fiskeri.

[Kommende EU-krav om kamera]

Mit udgangspunkt for de kommende forhandlinger vil være de nye EU-krav, som skal være implementeret i 2028.

De krav indebærer, at fartøjer i EU på 18 meter og derover – ud fra en risikovurdering – skal have installeret kamera. Fiskeristyrelsen vurderer, at det i Danmark vil angå knap 100 fartøjer.

Jeg ser det som positivt, at der nu er en fælles europæisk tilgang til brug af elektronisk monitorering, så vi får de samme rammer for sikring af fiskebestandene og lige vilkår for erhvervsfiskeriet på tværs af landegrænser.

TALEPAPIR

Det er vigtigt med level playing field for dansk erhvervsliv – også på fiskeriområdet.

Og Danmark står et godt sted, hvad angår forberedelse af de nye EU-regler, for det gennemførte forsøgsprojekt i Kattegat har givet både fiskere og Fiskeristyrelsen værdifuld erfaring.

[Afrunding]

Her til sidst vil jeg endnu engang gerne fremhæve, at jeg er ser sådan på det, at fiskerikontrol med brug af kamera er kommet for at blive.

Men det er vigtigt, at øget brug kameraovervågning bruges med omtanke og i kombination med andre og værktøjer – ikke mindst vejledning.

Samtidig er jeg også glad for, at der foreligger en EU-ramme for fiskerikontrol, som sikrer lige vilkår på tværs af EU.

TALEPAPIR

Det er et godt udgangspunkt for vores drøftelser i efteråret om, hvordan vi sikrer, at kommende generationer også kan få glæde af vores fælles fiskeressourcer.

Tak for ordet.